

Malwina Kędracka
Katedra Prawa Katolickich Kościołów Wschodnich KUL

II MIĘDZYNARODOWY KONGRES RUCHU «EUROPA CHRISTI»
WIZJA EUROPY W UJĘCIU ŚW. JANA PAWŁA II.
SESJA IV: PRAWO A WARTOŚCI W EUROPIE
LUBLIN, 17 PAŹDZIERNIKA 2018 ROKU

DOI: <http://dx.doi.org/10.18290/kip.2018.7.2-16>

W dniach 14-22 października 2018 r. odbył się II Międzynarodowy Kongres Ruchu «Europa Christi». Jego uczestnicy mogli wysłuchać wielu interesujących prelekcji przygotowanych w myśl hasła tegorocznego Kongresu: „Wizja Europy w ujęciu św. Jana Pawła II”. Kongres został podzielony na sesje zorganizowane w Częstochowie, Warszawie, Rzeszowie, Lublinie, Łodzi i Krakowie, a każda z nich nawiązywała do rocznic ważnych dla Polaków wydarzeń – 100-lecia niepodległości i 40. rocznicy wyboru Jana Pawła II na Stolicę Piotrową. Trudu organizacji lubelskiej sesji Kongresu pod hasłem: „Prawo a wartości w Europie” podjęła się Katedra Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II oraz Fundacja „Myśląc Ojczyzna”. Patronat honorowy nad sesją objął Wojewoda Lubelski, dr hab. Przemysław Czarnek.

IV sesja Kongresu rozpoczęła się wspólną modlitwą wszystkich uczestników zgromadzonych w Auli im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego. Następnie w imieniu organizatorów głos zabrał ks. dr hab. Mirosław Sitarz, prof. KUL – kierownik Katedry Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego. Prof. Sitarz powiedział, że ma wielki zaszczyt i przyjemność w imieniu pomysłodawcy i inicjatora – ks. inf. dr. Ireneusza Skubisia – oraz pozostałych organizatorów powitać wszystkich przybyłych. Lubelska sesja odbyła się w 100-lecie odzyskania niepodległości przez Państwo Polskie, w 100-lecie istnienia KUL, w 40-lecie wyboru kard. Karola Wojtyły na urząd Biskupa Rzymu. Sesja odbyła się w Auli Czcigodnego Sługi Bożego Stefana Kardynała Wyszyńskiego, w miejscu, w którym przemawiał Jan Paweł II. Profesor przywołał słowa Papieża, który do uczestników Europejskiego Kongresu Naukowego mówił: „Pilne i konieczne jest bowiem pokazanie – przy pomocy mocnych, przekonujących argumentów i pociągających przykładów – że budowanie nowej Europy, opartej na wartościach, które ją kształtowały na przestrzeni całych jej dziejów, a które zakorzenione są w tradycji chrześcijańskiej, jest korzystne dla wszystkich, niezależnie od tego, do jakiej tradycji filozoficznej i duchowej należą, i stanowi solidny fundament bardziej ludzkiego i bardziej pokojowego współżycia, odznaczającego się większym szacunkiem dla wszystkich ludzi i każdego człowieka. Wychodząc od wspólnego uznania takich wartości, będzie można uzyskać formy konsensusu demokratycznego, konieczne, by określić, również na

poziomie instytucjonalnym, projekt Europy, która będzie naprawdę domem wszystkich, w której żaden człowiek ani żaden naród nie będą się czuli pominięci, lecz wszyscy będą mogli czuć się wezwani do uczestniczenia w rozwijaniu wspólnego dobra na kontynencie i na całym świecie”. Po słowach wprowadzenia, które doskonale oddały ducha Kongresu, nastąpiło oficjalne powitanie ks. Skubisia – moderatora Ruchu «Europa Christi», ks. dr. hab. Andrzeja Kicińskiego, prof. KUL – prorektora KUL, przewodniczących poszczególnych paneli, prelegentów z Polski i zagranicy, licznie zgromadzonych gości – biskupów, profesorów, studentów, przedstawicieli środków społecznego przekazu, wszystkich duchownych i świeckich, przybyłych z bliska i z daleka.

Następnie w imieniu władz KUL głos zabrał prof. Kiciński. Prorektor przypomniał, że w dniu poprzedzającym lubelską sesję obchodzone było 40-lecie wyboru profesora KUL na Stolicę Piotrową. Św. Jan Paweł II na jednym z akademickich spotkań przypomniał za Cyceronem: „jak rola, choć żyzna nie może być płodna bez uprawy, tak i duch bez nauki”. Podziękował za rozpoczęcie sesji Kongresu modlitwą, ponieważ to właśnie w ten sposób łączy się ducha i naukę. Przypomniał również, że całe grono rektorskie jest wdzięczne Panu Bogu za uprawę ducha, którą od 100 lat owocnie kontynuuje KUL. Kongres Ruchu «Europa Christi» to dzieło podejmowane dla dobra Polski i Europy. Współpraca ośrodków, które reprezentują przybyli goście, powinna posłużyć wszystkim, którzy pragną rozwijać własne człowieczeństwo w oparciu o najszlachetniejsze wartości duchowe. Hasło „prawo a wartości w Europie” to ważne i trudne zagadnienie, wymagające powrotu do przekonań Ojców Założycieli, by na nowo odkryć fundament, na którym zostały zbudowane wspólnoty europejskie. Decyzje podejmowane w ostatnich latach w Unii Europejskiej sprawiają, że coraz trudniej określić współczesną Europę, Europą wartości, które przyświecały Ojcom Założycielom. Jean Monnet, Konrad Adenauer, Alcide de Gaspari i Robert Schuman w procesie integracji europejskiej odwoływali się do wartości chrześcijańskich. Zjednoczona Europa była i jest ideą kandydatów na ołtarze Gaspariego i Schumana. Lubelska sesja Kongresu stanowiła poszukiwanie odpowiedzi na te trudne pytania, dlatego Ksiądz Prorektor serdecznie podziękował ks. Skubisiowi i ks. Sitarzowi za podjęcie się jej organizacji. W imieniu władz Uczelni przywitał wszystkich przybyłych, którzy jako chrześcijanie zaangażowani w życie duchowe i publiczne zgromadzili się, by rozważyć obecne w Europie wyzwania, zagrożenia i możliwości. Św. Jan Paweł II mawiał, że Europa „musi uznać i zachować swoje dziedzictwo”. To najcenniejsze dziedzictwo wartości wiąże się z godnością osoby ludzkiej, świętością ludzkiego życia, centralną rolą rodziny, której podstawą jest małżeństwo, solidarnością, pomocniczością, praworządnością i solidną demokracją. Prorektor przytoczył słowa założyciela KUL – ks. prof. Idziego Radziszewskiego, które stanowiły nawiązanie zarówno do hasła lubelskiej sesji, jak i całego Kongresu: „I jeśli kiedy, to zwłaszcza teraz uniwersytet katolicki ma olbrzymie zadanie do spełnienia, rozpoczęła się bowiem budowa Państwa Polskiego. Należy w tym tak ważnym momencie zaprawić żywotne jego soki katolicyzmem, w przeciwnym bowiem razie dostaną się do nich zabójcze zarazki rozkłado-

we i cały organizm powstającego państwa zatrują może na zawsze. W tym celu trzeba tworzącemu się państwu dać szkołę katolicką na wszystkich szczeblach nauczania, ale bez uniwersytetu katolickiego nawet dobrej szkoły średniej i co za tym idzie niższej, być nie może”. Prorektor skierował słowa wdzięczności Bogu za opatrzność Katolickiego Uniwersytetu i 100 lat odzyskania niepodległości. Wszystkim zebrany życzył, aby nie tylko odkryli i potwierdzili, ale też w sposób w pełni obiektywny pokazali światu, a zwłaszcza Europie to, na czym buduje się państwo, kontynent i prawdziwy uniwersytet katolicki.

Z uwagi na ważne obowiązki służbowe Wojewody Lubelskiego, nastąpiła zmiana w oficjalnym harmonogramie konferencji. Organizatorzy umożliwili dr. hab. P. Czarnkowi wcześniejsze zaprezentowanie referatu pt. „Prawo naturalne w Europie – fundament czy zapomniana rzeczywistość?”.

We wprowadzającej części sesji nie mogło zabraknąć wystąpienia ks. Skubisia, moderatora Ruchu «Europa Christi», który rozpoczął od słów *Finis legis Chrystus* – celem prawa Chrystus. To bardzo ważne stwierdzenie, bo nikt i nic nie porządkuje życia tak, jak Chrystus. Wszyscy sobie życzymy – kontynuował – aby w naszym życiu panował ład i wewnętrzna logika. Sesja lubelska zorganizowana pod kierownictwem prof. Sitarza i z udziałem Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji podejmuje zagadnienia systemu wartości, który powinien być zawarty w dyspozycjach prawnych. Spotkanie ma bogatą tematykę dotyczącą aksjologii, ponieważ prawo nie może być wypadkową nieuporządkowanych przepisów. W środku rzeczywistości prawnej mieści się pragnienie porządkowania życia indywidualnego i społecznego. Żeby zrozumieć wewnętrzną logikę prawa, trzeba go oprzeć na Chrystusie i w myśl Piusa X – „Wszystko odnowić w Chrystusie”. Stawianie od nowa na Chrystusa jest ważnym wyzwaniem dla współczesnej Europy i Polski, w szczególności, gdy toczy się wojna o chrześcijaństwo w Europie, wojna o Chrystusową aksjologię w prawie i prawodawstwie europejskim, także polskim. Książdz Infulat zaznaczył, że sesja lubelska jest wielowątkowa, ponieważ uczestnicy będą mogli wysłuchać zagadnienia teologicznego abp. Tomasza Pety, świadectwa wieloletniego fotografa papieża, Arturo Mari, sprawdzianu wierności deklaracjom polityków, którzy wskazują na swoją lojalność wobec Dekalogu i doktryny Kościoła, po tematy ważne dla społeczeństwa, jak choćby ochrona życia. Moderator Ruchu przywołał również fragment listu św. Jana Pawła II adresowanego do rektorów uniwersytetów europejskich uczestniczących w Kongresie w Lublinie (24.04.2004 r.): „Żywię nadzieję, że zmiany polityczne i instytucjonalne na kontynencie europejskim będą służyć budowaniu tej wspólnoty wartości. Proszę Boga o światło Ducha Świętego dla wszystkich, którzy pragną budować akademicką wspólnotę ducha od Petersburga po Sorbonę, od Kijowa – przez Kraków i Pragę – po Bolonię. Niechaj Wasz twórczy wysiłek pozwoli wydobywać i rozwijać najwspanialsze składniki tradycji europejskiej. Niech środowiska uniwersyteckie czują się odpowiedzialne za obecność w trzecim tysiącleciu tej więzi prawdy, bez której uboższa byłaby zarówno nasza kultura, jak i świat chrześcijański”. Do tych słów ks. Skubiś dołączył życzenia pięknych obrad i głębokich przemyśleń.

Obrazy zostały poprzedzone refleksją muzyczną wykonaną przez ks. Stefana Ceberka, który jest znany z tego, że śpiewem chwali Boga, łączy człowieka z człowiekiem i człowieka z Bogiem. Ks. Ceberk przed każdym z utworów podzielił się z uczestnikami własnymi spostrzeżeniami na temat wartości chrześcijańskich i postaw chrześcijan we współczesnej Europie i Polsce. Uczestnicy sesji mogli wysłuchać utworów pt.: „Ojczyzna ma”, „Tłumy serc” oraz hymnu ku czci Maryi „Gwiazdo śliczna”.

Przewodniczącym pierwszego panelu był bp dr hab. Artur Miziński, Sekretarz Generalny Konferencji Episkopatu Polski. Prelegentami byli: abp T. Peta, Arcybiskup Archidiecezji w Astanie (Kazachstan) – „Rola kultu maryjnego w reewangelizacji”, ks. M. Sitarz – „Tożsamość Europy w nauczaniu Jana Pawła II” oraz Arturo Mari, który podzielił się swoim świadectwem współpracy ze św. Janem Pawłem II.

Drugiemu panelowi, w którym zostały wygłoszone trzy referaty, przewodniczył bp dr Ryszard Karpiński, Biskup Pomocniczy Senior Archidiecezji Lubelskiej. Swoje prelekcje kolejno wygłosili: ks. prof. dr hab. Andrzej Maryniarczyk (KUL) – „Osoba ludzka zasadą formowania ładu społecznego”, Kaja Godek (Fundacja Życie i Rodzina) – „Ochrona życia każdego dziecka darem na 100-lecie odzyskania Niepodległości”, ks. prof. dr hab. Tadeusz Guz (KUL) – „Chrześcijańska koncepcja gospodarki godnej człowieka a wyzwanie ideologii neomarksizmu globalnego” oraz ks. dr Jarosław Krzewicki (Rektor SWEiZ w Łodzi) – „Wolność sumienia w Europie”.

Trzeciemu panelowi przewodniczył bp Antoni Dziemianko, Biskup Diecezji Pińskiej. Podczas tego panelu wysłuchano referatów, które przedstawili: ks. prof. dr hab. Józef Krukowski (PAN) – „Wartości chrześcijańskie a wartości Unii Europejskiej”, prof. dr hab. Mirosław Piotrowski (Parlament Europejski) – „Symbolika chrześcijańska w przestrzeni publicznej Unii Europejskiej” oraz redaktor Mariusz Książek (Dyrektor Tygodnika Katolickiego „Niedziela”) – „Wyzwania medialne Ruchu «Europa Christi»”.

Kolejny, czwarty panel, odbył się pod przewodnictwem dr. hab. Krzysztofa Wiaka, prof. KUL, dziekana Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL. Przed wystąpieniem pierwszego prelegenta, Pan leśniczy Mariusz Nagadowski z Nadleśnictwa Strzelce, reprezentujący lubelskich leśników, przekazał organizatorom dęb szypułkowy będący żywym symbolem tego spotkania. Dziekan WPPKiA KUL podziękował za to, że Wydział został potraktowany jako podmiot, który uczestniczy w organizacji lubelskiej sesji Kongresu. Według prof. Wiaka, Kongres to inicjatywa, która powinna przekraczać granice państw. Lubelska sesja jest bardzo twórcza i skłania do wymiany myśli oraz refleksji. Jak zaznaczył, nie jest to tylko forum do wymiany myśli osób o tożsamych przekonaniach wobec tematu sesji, ale również przestrzeń do dyskusji z osobami o innych systemach wartości, czy też odmiennych poglądach na perspektywę prawa czy współczesnej demokracji.

Po powrocie do merytorycznej części panelu swoje prelekcje przedstawili: dr Bogusław Rogalski (Parlament Europejski) – „Udział chrześcijan w życiu publicz-

nym według Noty Doktrynalnej Stolicy Apostolskiej”, Jan Michał Małek (założyciel PAFERE) – „Czy obecna Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej dobrze służy gospodarce krajowej?” oraz prof. dr hab. Dariusz Dudek (KUL) – „Aksjologia Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”.

Po każdym panelu odbywały się rozmowy w kularach połączone z poczęstunkiem.

Prof. Sitarz podziękował wszystkim fundatorom, Komitetowi Naukowemu, Komitetowi Organizacyjnemu, studentom zaangażowanym w organizację lubelskiej sesji Kongresu oraz ks. Skubisiowi. Infulat przywołał słowa wypowiedziane pod koniec życia przez św. Jana Chryzostoma: „Chwała Bogu za wszystko!”. Ks. Skubiś skierował podziękowania również do wszystkich dobrych ludzi, uczestników tego wydarzenia oraz tych, którzy oglądali lubelską sesję Kongresu w Internecie. Zapowiedział, by Europa była nie tylko chrześcijańska, ale przede wszystkim Chrystusowa. Chrystus powinien mieć w Europie prawo stałego pobytu, paszport, a może nawet jakiś mocniejszy dowód tożsamości. Tożsamości, która powinna być przypieczętowana przez mieszkańców Europy. Wyraził wdzięczność biskupom, wszystkim prelegentom oraz prof. Sitarzowi. Po podzieleniu się przez Infulata planami dalszej aktywności Ruchu «Europa Christi», nastąpiło uroczyste wręczenie ks. Sitarzowi emblematu Ruchu. Profesor serdecznie podziękował za upominek, dokonał podsumowania i zamknięcia IV sesji Kongresu oraz zaprosił wszystkich na obiad do Mensy Akademickiej KUL.

Information about Author: MALWINA KĘDRACKA, J.C.L. – Ph.D. student, Department of Law of the Eastern Catholic Churches, Institute of Canon Law, Faculty of Law, Canon Law and Administration at the John Paul II Catholic University of Lublin; ul. Powstańców Śląskich 56, 20-806 Lublin, Poland; e-mail: malwina.k3@vp.pl; <https://orcid.org/0000-0002-6943-8268>